

TARBIJAVAIIDLUSTE KOMISJONI OTSUS

Asja number 19-1/25-06809
Otsuse kuupäev 26.11.2025
Komisjoni koosseis Kai Amos

Tarbija
Kaupleja Elektrilevi OÜ (11050857)

Tarbija nõue Kahju hüvitamine 150 eurot

Resolutsioon:

1. Jätta tarbija avaldus rahuldamata.

Kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu või seda ei järgi, on neil õigus pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse. Kaupleja peab 30 päeva jooksul arvates otsuse ameti veebilehel avaldamise päevale järgnevast päevast teatama kirjalikult Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ametile otsuse täitmisest või samas asjas maakohtusse pöördumisest, lisades ära kirja maakohtule esitatud hagiavaldusest.

Asjaolud:

Tarbija sõlmis kauplejaga 28.06.2022 võrgulepingu nr 3727200113, kaupleja osutab tarbijale võrguteenust ning tarbija tasub selle eest. Tarbimiskohas oli 21.04.2025 elektrikatkestus, mille tagajärjel kahjustusid tarbija varast valvesüsteem ja ruuterid. Tarbija soovis, et kaupleja hüvitaks temale tekkinud kahju 150 eurot, kaupleja keeldus kahju hüvitamisest. Tarbija on seisukohal, et kaupleja on kahju tekkimise eest vastutav ning pöördus seetõttu oma nõudega komisjoni poole.

Tarbija soovib, et kaupleja hüvitaks temale kahju 150 eurot.

Kaupleja seisukoht:

Kaupleja vaidles nõudele vastu paludes see jätta rahuldamata. Tarbija esitas kahju hüvitamise nõude, kuid ta ei ole tõendanud kahju hüvitamise nõude eeldusi. Tarbimiskohas toimusid 21.04.2025 plaanilised tööd, milliste tegemise on lepingutingimustega lubatud. Kaupleja oli neist töödest tarbijale 16. ja 19.04.2025 ette teatanud, tööd viidi läbi lubatud ajal, töödega ei kaasnenud selliseid pinge muutusi, millised võisid tarbija seadmeid kahjustada. Kaupleja ei ole lepingutingimusi rikkunud.

Komisjoni põhjendus:

Komisjon, tutvunud asja materjaliga leidis, et tarbija nõue ei kuulu rahuldamisele.

Tarbijavaidluste komisjoni pädevuses on lahendada tarbija ja kaupleja vahelisest lepingust tulenevaid tarbija algatatud tarbijavaidlusi (TKS § 40 lg 3). Komisjon tuvastas, et pooled sõlmisid võrgulepingu, tarbija nõue tuleneb sellest lepingust. Komisjon tegi pooltele ettepaneku lahendada vaidlus kompromissiga, pooled ei sõlminud kompromissi.

Võlaõigusseadus (VÕS) § 8 lg 2 kohaselt on leping lepingupooltele täitmiseks kohustuslik. VÕS § 76 lg 1 tuleb kohustus täita vastavalt lepingule või seadusele. VÕS § 100 kohaselt on kohustuse rikkumine võlasuhtest tuleneva kohustuse täitmata jätmine või mittekohane täitmine. VÕS § 101 lg 1 p 3 sätestab, et kui võlgnik on kohustust rikkunud, võib võlausaldaja nõuda kahju hüvitamist.

Tarbija teatas avalduses, et kaupleja rikkus võrgulepingut, ta tekitas 21.04.2025 voolukatkestustega ülepinget, mille tõttu tekkis tarbija varale kahju: G4S valvesüsteem läks rikki ja ruuterid põlesid läbi. Tarbija tõendab kahju tekkimist dokumentidega, kahju suuruseks on 150 eurot. Tarbija teatab, et kaupleja on ka varasemalt korduvalt lepingut rikkunud. Iga kord, kui kaupleja teeb plaanilist hooldust, on tarbija kandnud kahju: 09.03.2023 plaanilise hoolduse tulemusena põles maakütte inverter, kahjusumma ca 3000-4000 eurot; 07.09.2024 plaaniline hooldus lõppes G4S tuletõrje ja valvesüsteemi aku lühisega ning 21.04.2025 plaanilise hooldustööga kaasnesid uued kahjustused. Tarbija leiab, et ta ei pea kaupleja plaaniliste hooldustööde ajal kodus valves olema ega oma valve- ja tuletõrjesüsteeme kaupleja soovitude kohaselt kogu aeg välja lülitama. Kaupleja on tarbijale tekkinud kahju eest vastutav.

Kaupleja vaidles tarbija nõudele vastu selgitades, et ei ole lepingutingimust rikkunud. Tarbijaga sõlmitud võrgulepingu lahutamatuks osaks on Elektrilevi OÜ võrgulepingu tüüptingimused madalpingel kuni 63 A. Tüüptingimused reguleerivad poolte varalist vastutust nähes punktis 11.9 ette, et pool hüvitab teisele poolele võrgulepinguga sätestatud kohustuse rikkumisega põhjustatud otsese varalise kahju eest, kaupleja vastutab kahju eest siis, kui ta on rikkunud võrgulepingut. Kaupleja on plaanilise hooldustöö tegemisel lähtunud lepingutingimustest: kaupleja pidi tarbijat teavitama plaanilistest katkestustest ette, kaupleja tegi seda 16. ja 19.04.2025 (tüüptingimuste p 12.3). Kauplejal on tarbimiskohas õigus teha elektrikatkestust või lubada selle tekkimist avariiolukorras ja rikke korral, kui see on vältimatu elu, tervise või vara kaitseks, elektrisüsteemi töökindluse tagamiseks, avariiolukorra või rikke likvideerimiseks, ärahoidmiseks või kahju vältimiseks (p 5.2 ja 5.2.1.), samuti on õigus teha tarbimiskohas katkestus või lubada selle tekkimist võrgus ehitus-, remondi- või hooldustööde tegemiseks (p 5.2.6.). Kaupleja planeeritud töödeks 21.04.2025 olid elektrisüsteemi töökindluse tagamisega seotud tööd, seega katkestuse tegemine oli võrgulepingu kohaselt lubatud. Kaupleja ei ületanud lepingule kohalduvaid võrguteenuse kvaliteedinõudeid (p 3.4.), millise kohaselt võib plaaniline katkestus kesta kuni 10 tundi ajavahemikus 1. aprillist kuni 30. septembrini ja kuni 8 tundi ajavahemikus 1. oktoobrist kuni 31. märtsini. Tegelikult oli 21.04.2025 katkestus kell 09.46 kuni 13.46 kestusega 4 tundi. Kaupleja ei põhjastanud tarbimiskohas 21.04.2025 elektrivarustuse katkemisega võrgus pinge väljumist normaalpinge vahemikust, mistõttu ei ole kaupleja ka selles osas võrgulepingut rikkunud. Kaupleja selgitustel on kahju hüvitamise nõude eelduseks kaupleja poolt lepingutingimuse rikkumine. Kaupleja ei ole lepingutingimusi rikkunud, seetõttu ei vastuta tarbijale tekkinud kahju eest.

Tarbijavaidluste komisjon on kohtuväline tsiviilvaidlusi lahendav organ ning lähtub tarbija ja kaupleja vahelisest lepingust tuleneva vaidluse läbivaatamisel kohtus tsiviilvaidluste läbivaatamise

ja lahendamist reguleerivast tsiviilkohtumenetluse seadusest (TsMS) ning kohtupraktikast. Vaidluste lahendamise põhimõtte kohaselt peab kumbki pool tõendama neid asjaolusid, millele tuginevad tema nõuded ja vastuväited (TsMS § 230 lg 1). Tarbija algatas vaidluse ning tarbijal lasus kohustus esitada avalduses nõue, seda nõuet põhjendavad asjaolud ning lisada asjaolusid tõendavad tõendid (TKS § 46 lg 3 p 3 ja lg 5).

Tarbija esitas kahju hüvitamise nõude. Riigikohus on korduvalt selgitanud, et kahju hüvitamise nõude esitajal (antud juhul tarbijal) lasub kohustus oma nõuet tõendada. Kui nõude esitaja ei suuda oma nõuet tõendada, jääb tema nõue rahuldamata. Riigikohus selgitas tsiviilasja nr 2-20-9824 otsuse p 15, et kahju hüvitamist saab nõuda siis, kui on täidetud järgmised eeldused: võlgnik on lepingut rikkunud (VÕS § 115 lg 1); võlgnik vastutab lepingu rikkumise eest (VÕS § 115 lg 1); võlausaldajale on tekkinud või tekib kahju (VÕS § 127 lg 1, § 128); kahju on hõlmatud rikutud lepingulise kohustuse kaitse-eesmärgiga (VÕS § 127 lg 2); kahju oli rikkumise võimaliku tagajärjena võlgnikule lepingu sõlmimise ajal ettenähtav, v.a kui kahju tekitati tahtlikult või raske hooletuse tõttu (VÕS § 127 lg 3); rikkumise ja kahju vahel on põhjuslik seos (VÕS § 127 lg 4). Riigikohus on selgitanud, et kui kasvõi ühe eelduse esinemine on tõendamata, ei ole vaja teiste eelduse esinemist enam kontrollida ja esitatud kahju hüvitamise nõue jääb rahuldamata.

Komisjon kontrollis kahju hüvitamise nõude esimese eelduse esinemist, milliseks on kaupleja poolt lepingutingimuste rikkumine (VÕS § 115 lg 1). Ilma kauplejapoolse lepingurikkumiseta ei ole kahju hüvitamise nõuet võimalik rahuldada.

Kaupleja lähtub tüüptingimuste p 3.4. kohaselt teenuse osutamisel võrguteenuse kvaliteedinõuetest, millise kehtestas majandus- ja kommunikatsiooniminister 06.04.2005 määrusega nr 42 „Võrguteenuste kvaliteedinõuded ja võrgutasude vähendamise tingimused kvaliteedinõuete rikkumise korral“. Määrus nr 42 reguleerib muuhulgas ka elektrivarustuse kindluse nõudeid nähes § 4 lõikes 7 ette plaanilise katkestuse lubatavuse – võrguettevõtjal on lubatud teha plaanilist katkestust kuni 10 tundi ajavahemikus 1. aprillist kuni 30. septembrini ja kuni 8 tundi ajavahemikus 1. oktoobrist kuni 31. märtsini; § 3 lg 2 kohaselt tuleb plaanilisest katkestusest ette teatada vähemalt 2 tööpäeva enne plaanilist katkestust. Komisjon kontrollis vaidluse asjaolusid ja tõendeid ning tuvastas, et kaupleja teostas 21.04.2025 plaanilisi töid, ta teatas tööde tegemisest tarbijale ettenähtud aja võrra ette, tööde kestus ei ületanud määruses nr 42 lubatud ajapiire, puuduvad tõendid katkestusega põhjustatud ülepinge kohta. Kaupleja esitatud andmete kohaselt nähtus tarbimiskoha arvesti sündmuste väljavõttest, et arvesti oli 21.04.2025 registreerinud võrguühenduse katkemise ja katkestuse kirjeldusega power up ja power down, kuid üle- ja alapingeid ehk mittestandardseid pingeid tarbimiskohas ei esinenud.

Komisjon ei tuvastanud kaupleja poolt võrguteenuse kehtestatud kvaliteedinõuete rikkumist ja seetõttu ka lepingutingimuse rikkumist. Kuna VÕS § 115 lg 1 kohaselt on lepingust tuleneva kohustuse rikkumine kahju hüvitamise nõude põhieeldus, siis selle eelduse täitmata jätmine välistab nõude rahuldamise. Sellisel juhul ei ole komisjonil vaja enam kontrollida muude kahju hüvitamise eelduste esinemist. Tarbija nõue ei ole põhjendatud ja ei kuulu rahuldamisele.

Komisjon selgitab täiendavalt, kui tarbija kinnitusel on ka varasemalt elektrikatkestuse tulemusena tema seadmed kahjustunud, siis on tarbijal vaja oma seadmed ja nende kaitsmise meetodid ja viisid üle vaadata. Kaupleja osundas tüüptingimuste punktile 4.11, millise kohaselt võivad elektrivõrgus esineda kiired pingemuutused, sh toitepinge lohud, mida ei ole võimalik mõistlikkuse põhimõttest lähtudes vältida ning mis võivad põhjustada häireid ostja elektriseadmete

ja - tarvitite töös või põhjustada elektriseadmete ja -tarvitite kahjustumist. Kaupleja soovib kiirete pingemuutuste eest oma elektriseadmeid ja -tarviteid kaitsta, paigaldades elektripaigaldisse vastavad kaitse- või lisaseadmed. Komisjon soovib tarbijal kaitsta oma elektroonikaseadmeid kiirete pingemuutuste eest.

TKS § 60 lg 2 järgi kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu ja seda ei järgi võivad nad pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Kai Amos

/allkirjastatud digitaalselt/